

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ V. V., 2/ A. V.**, oboch bývajúcich v P., zastúpených JUDr. D. D., advokátom, spol. s. r.o., Š., proti žalovaným **1/ M. T., 2/ C. T.**, obom bývajúcim v U., **3/ P. S.**, bývajúcemu v P., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 6 C 474/2000, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo 4. septembra 2007 č.k. 6 C 474/2000-468 a rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 7. mája 2008 sp. zn. 5 Co 292/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo 4. septembra 2007 č.k. 6 C 474/2000-468 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 7. mája 2008 sp. zn. 5 Co 292/2007 v časti výroku o trovách konania **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Považská Bystrica na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom zo 4. septembra 2007 č.k. 6 C 474/2000-468 zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k domu č. X., stojacemu na parc. č. X. a k parcele č. X., zastavaná plocha o výmere X. m², zapísaným na LV č. X., k.ú. P. a tieto prikázal do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov 1/, 2/. Žalobcov 1/, 2/ zaviazal vyplatiť žalovaným 1/, 2/ do bezpodielového spoluvlastníctva ich spoluvlastnícky podiel vo výške 1 500 000 Sk (49 790,87 €) a žalovanému 3/ jeho spoluvlastnícky podiel vo výške 500 000 Sk (16 596,95 €) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným 1/ až 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania a právneho zastúpenia do rúk právneho zástupcu

žalobcov JUDr. D. D. v sume 454 545 Sk (15 088,12 €) a na účet Okresného súdu Považská Bystrica z titulu trov preddavkovaných štátom sumu 60 304 Sk (2 001,72 €) a súdny poplatok 105 480 Sk (3 501,29 €), všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Na odvolanie žalovaných 1/ až 3/ Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo 7. mája 2008 sp. zn. 5 Co 292/2007 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovaným 1/ až 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcom trovy odvolacieho konania 97 713,50 Sk (3 243,49 €) do rúk advokáta JUDr. D. D. do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Samostatným výrokom pripustil dovolanie vo veci na otázku, či je pri zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, ktorá má charakter nebytového domu, potrebné pri reálnom rozdelení dodržať výšku spoluvlastníckych podielov a či je možné reálne rozdeliť nebytový priestor tak, že reálnym rozdelením nevzniknú samostatné celky vyčlenené v horizontálnej či vertikálnej polohe.

Na základe podnetu žalovaných 1/ až 3/ podal proti rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby dovolací súd uvedené rozhodnutie v napadnutom výroku podľa § 243b ods. 2 veta druhá O.s.p. zmenil. Mimoriadne dovolanie odôvodnil tým, že v predmetnej veci bola výška spoluvlastníckeho podielu na daných nehnuteľnostiach žalovaných 1/ až 3/, ktorí predstavovali samostatné procesné spoločenstvo, odlišná. Podiel žalovaných 1/ a 2/ na nehnuteľnostiach, ku ktorým bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo bol 3/12, podiel žalovaného 3/ na uvedených nehnuteľnostiach bol 1/12. Vzhľadom na to, že prvostupňový ani odvolací súd vo svojich rozhodnutiach o trovách konania výslovne neuviedli, že žalovaní 1/ až 3/ majú povinnosť nahradiť stanovené trovy konania spoločne a nerozdielne, platí v zmysle ustanovenia § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že podiely označených odporcov na určenom dlhu voči obom navrhovateľom sú rovnaké. Z prejednávanej veci bolo však zrejmé, že medzi odporcami mohlo vzniknúť iba samostatné spoločenstvo pasívne legitimovaných účastníkov konania. Z týchto dôvodov mal okresný súd vo výroku rozsudku týkajúceho sa náhrady trov konania zohľadňovať pomer toho-ktorého žalovaného na prejednávanej veci, a preto stanovenie povinnosti žalovaným 1/ až 3/ nahradiť trovy konania v rovnakej výške nebolo správne. Tento nedostatok nebol napravený ani rozsudkom krajského súdu, v dôsledku čoho oba sudy svojimi rozhodnutiami v časti trov konania

porušili ustanovenie § 140 ods. 1 O.s.p.

Žalobcovia vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu toto žiadali zamietnuť.

Žalovaní 1/ až 3/ sa vo svojom vyjadrení nestotožnili s dovolacím návrhom generálneho prokurátora Slovenskej republiky a navrhli rozsudok tak krajského súdu ako aj okresného súdu zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že boli splnené podmienky pre podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky a že je prípustné, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského a okresného súdu, ako aj konanie, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzalo a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba (§ 91 ods. 1 O.s.p.).

Každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne, a trovy svojho zástupcu. Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účasti na veci a na konaní (§ 140 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci bolo žalobe vyhovené, t.j. v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka bolo spoluvlastníctvo účastníkov konania k sporným nehnuteľnostiam, špecifikovaným v úvode odôvodnenia tohto rozhodnutia, zrušené a tieto boli prikázané za primeranú náhradu žalovaným 1/ až 3/ do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov 1/, 2/ s tým, že všetci traja žalovaní boli zaviazaní zaplatiť žalobcom náhradu trov prvostupňového konania v sume 454 545 Sk (15 088,12 €) a na účet súdu prvého stupňa trovy štátu 60 304 Sk (1 201,72 €) a súdny poplatok 105 480 Sk (3 501,29 €). Takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorého závermi sa stotožnil aj odvolací súd, ktorý taktiež zaviazal všetkých troch žalovaných zaplatiť

žalobcom trovy odvolacieho konania 97 713,50 (3 243,49 €) Sk do rúk ich právneho zástupcu, je v časti výroku o trovách konania nesprávne. V tejto súvislosti teda námietka generálneho prokurátora Slovenskej republiky v mimoriadnom dovolaní, že tak súd prvého stupňa ako aj odvolací súd ohľadne určenia trov konania vec nesprávne právne posúdili, je dôvodná.

Ako vyplýva z cit. ustanovenia § 91 ods. 1 O.s.p., na jednej alebo i na oboch sporových stranách môže vystupovať viacero subjektov. Ak tomu tak je, ide o procesné spoločenstvo. V danom prípade ide nesporne tak o aktívne spoločenstvo (na strane žalobcov) ako aj o pasívne spoločenstvo (na strane žalovaných). Z hľadiska posúdenia správnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia oboch súdov nižšieho stupňa v časti výroku o trovách konania je rozhodujúce určenie, či na strane žalovaných (ktorí boli na náhradu trov konania žalobcom zaviazaní) ide o spoločenstvo samostatné alebo nerozlučné. Treba prisvedčiť konštatovaniu v mimoriadnom dovolaní, že v prejednávanej veci je zrejmé, že medzi žalovanými mohlo vzniknúť iba samostatné spoločenstvo pasívne legitimovaných účastníkov konania, ktoré je charakterizované tým, že každý spoločník vystupuje voči druhej strane samostatne. Práva a povinnosti spoločníka sú teda nezávislé od práv a povinností ostatných spoločníkov. Procesné dôsledky rozhodnutia sú samostatné pre každého spoločníka. Uvedené dôsledky vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, ktorý je samostatný (individuálny) a spoločenstvo je dané iba na procesnom základe (spoločného konania a spoločného rozhodnutia). Vychádzajúc z uvedeného, pokiaľ teda v danej veci výška (veľkosť) spoluvlastníckych podielov žalovaných 1/ až 3/ na sporných nehnuteľnostiach bola odlišná (podiel žalovaných 1/ a 2/ na nehnuteľnostiach, ku ktorým bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo bol 3/12 a podiel žalovaného 3/ na týchto nehnuteľnostiach bol 1/12), bolo potrebné, aby prvostupňový i odvolací súd aj pri rozhodovaní o trovách konania zohľadnili tento pomer jednotlivých žalovaných na prejednávanej veci a podľa tohto pomeru ich zaviazali aj na ich náhradu.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky vyhovel, oba rozsudky v napadnutom výroku zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. marca 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková